

QAYBTA LABAAD

X E E R

XEERKA MADAXWEYNAHA JDS, Lambar 49 taariikh
9 Agoosto 1984, Xeer Nidaamiyaha Xabsiyada Dalka

MADAXWEYNAHA JDS

ISAGOO ARKAY: Qod. 82 Faqradda 14 ee Dastuurka.

ISAGOO ARKAY: Sharciga Xabsiyada lamb. 7 soona
baxay 30.12.71

ISAGOO AQOONSADAY: In ay lagama maarmaan
tahay in la soo saaro Xeer Nidaamiye lagu fulinayo
Sharciga Xabsiyada.—

ISAGOO TIXGELINAYA: Talada uu soo jeediyey Wa-
siirka Wasaaradda Garsoorka iyo Arrimaha Diinta.
Wuxuu Soo Saarayaa Xeer Nidaamiyaha Soo Socda:

QAYBTA KOOWAAD TILMAAMO GUUD

Qod. 1aad

CADDEYN

Haddii aan si kale loola jeedin Xeer Nidaamiyaha
Gudihiisa ereyada hoos ku qoran, waxaa loola jeedaa
sida soo socota:

1) Xeerka, Waxaa weeye Xeerka xabsiyada ee
Lambar 7 soona baxay 30.12.1971.

2) Taliyaha, Waxa weeye Taliyaha Ciidanka Aslubta
Socmaaliyeed.—

3) Taliyaha Xabsiga, Waxa weeye Sarkaalka Ma-
s'uulka ka ah Xabsi.

4) Sarkaalka Caafimaadka, Waxa weeye qofka
haya jagada maamulka Caafimaadka meesha uu ku
yaallo Xabsi.—

5) Amarada Joogtada ah Waa Amarada uu soo
saaro Taliyaha Ciidanka Asluubta Soomaaliyeed.

Qod. 2aad

HABKA LOOGU DHQMO XEERKA, X. NIDAAMIYAHA
IYO AMARADA JOOGTADA AH

Hirgelinta Xeerka, Xeer Nidaamiyaha iyo Amarada Joogtada ah, waxaa Saldhig u ahaanaya Mabaadi'da hoos ku qoran, iyadoo mar kasta la tixgelinayo dhaqanka kala duwan ee kooxaha Maxaabiista ah sida xeerku uu dhigayo.—

b) In habsamida iyo nidaamka guud ee la xiriira dhaqanka iyo dhaqaalaha Maxaabiista loo dhawro si adag, isla markaasna habsamida lagu dhaqayo Maxaabiista, waa in aanu marnaba dhaafsiisanayn sugidda daryeelka xasiloonida nabadgelyada kana soo hor jee-din u jeedada laga leeyaha hayntooda.—

t) Himilada laga leeyahay haynta Maxbuuska wa xaa saldhig u ah dib u abuuridda nolol ku dhisan shaqo laguna barbaariyo qaab bulshanimo oo ku habeysan Mabaadi'da toosan ee Hantiwadaagga ah.

j) Had iyo Jeer maamulka Maxaabiista waa inuu ahaadaa mid dhiiri gelinaya isku kalsoonida qofka, xil kasnimadiisa ku abuureysa kor u qaadka hammadiisa (Moral) iyo sharaftiisa qofnimadiisa, isla markaana waa in la dareensiyo laguna beero qiiro waddaninimo daacadnimu iyo caadeysi shaqo jaceyl, sarana loo qaad-aragtidiisa siyaasiga ah, si uu u garto waxtarka no-losha fiican ee bulshada cusub uguna dhex noolaan karo markii xabsiga laga siidaayo.

x) Anshaxa wanaagsan ee xubnaha Ciidanka Asluubtu waa hormuudka toosinta Maxbuuska, waxaana weeyabar tilmaameedka asluubta iyo nolosha dambe ee Maxbuuska.—

Qod. 3aad

HABKA MAGACAABIDDA XABSIYADA
Markii loo baahdo in meel lagu magacaabo xabsi

Arrimaha Diinta, kaas oo soo saari doona Xeer (Decree) ku dhawaaqaya aasaaska Xabsiga ama Xarunta.

QAYBTA LABAAD

KALA SAARIDDA XABSIIYADA IYO MAXAABIISTA

Qod. 4aad

HAYNTA MAXAABIISTA XUKUMAN

Isagoo Taliyuhu Nabadda ayada-awgeed amar ka dhiiba mocyaane, maxaabiista Xukumani, oo ay ku jiraan la-haayayaasha lagu soo xiro Xeerka gaarka ah, hayntoodiina ay soo xalaaleeyeen Hay'adihii sharci ahaan awoodda u lahaa, muldoodiyaha xukunkooda waxay ku dhammeysanayaan—

b) Xabsiga Degmada lagu xukumay, haddii mudada xarigga ka hadhay aanay ka badnayn hal Sano markii xukunka ugu dambeeyey lagu dhawaaqay.

t) Xabsiga Gobolka haddii mudada xarigga ka hadhay aanay ka badnayn laba sano markii xukunka ugu dambeeyey lagu dhawaaqay.

j) Xabsiyada dhexe ama kuwa gaarka ah, maxaabiista dilka sugeysaa, ama kuwa xarigoodu ka badan yahay laba sano marka xukunka ugu dambeeyey lagu dhawaaqay iyo ku soo noqdeyasha iyo dambi caadays-tayaasha xarigoodu ka badan yahay hal sano.

x) Xuruufaha B.T. iyo J. ee qodobkan waxaa ka reeban maxaabiista caruurta ah, haweenka iyo maxaabiista laga soo xiro ciidamada qalabka sida, kuwaas oo hayntoodu ay hoos ku xusan tahay.—

1. Maxaabiista caruurta ah waa in lagu hayaa meel ka gaar ah maxaabiistawaaweyn inta loo beddela-yo xabsiga caruurta ah, sida uu dhigayo xeer lambar 13 soona baxay bishii Maarso 1970kii, ama meeshii kale ee loo qoondeeyey/Xaddiday.—

2. Iyadoo la tixgelinayo caafimaadka iyo xannaa-nada u gaarka ah haweenka, qofkii xarigiisu ka badan

3. Maxaabiista laga soo xiro Ciidamada qalabka Sida, waxaa lagu haynayaa xabsiyada dhexe iyo kuwa gaarka ah qayb ka gooni ah maxaabiista kale, meeshii suurtagal ahi inta loo bedelayo xabsi loo qoondeeyay.

4. Sida uu dhigayo qodobka 15aad, xarafka 5aad ee xeerka xabsiyada, markii ay dhacdo in haweenka si data cunug Maxkamadi u aqoonsato inay cunugaas ku haysato xabsiga gudihiisa, ama haweeney uur lahayd ay Ilmo ku dhasho xabsiga, Ilmahaasu wuxuu hooyadii sa kula noolaan karaan xabsiga gudihiisa muddo aan ka badneyn laba sano muddada labada sanadood ka hor, Taliyaha Xabsigu waa inuu u tabaabusheeyaa sidii ilmahaas loogu wareejin lahaa ehelladiisa. Hase yeeshee, haddii ay sugnaato in ilmahaasu aanu lahayn ehel lo, waxaa lagu wareejinayaa xarumaha lagu xannaaneeyo dhallinta Kacaanka.—

Qod. 5aad

HAYNTA MAXAABIISTA AAN XUKUNNAYN

Isagoo Taliyuhu daryeelka nabadgelyada awgeed talo ka dhiibta mooyaane, maxaabiista aan Xukunnayn ama la-haayayaasha amarkii hayntooda ay ku bixiyeen Hay'adihii sharci ahaan awoodda u lahaa xeerarka gaarka ah (Special laws), welise sugaya xalaalintii hayntooda, waxaa lagu haynayaa xabsiyada hoos ku qoran.

La-hayayaasha waxaa lagu haynayaa xabsiyada ku qoran jideeyaha xarigga. Hase yeeshee, daryeelka nabadgelyada awgeed, ama ciriiridartii, waxaa loogu bedeli karaa amarka Taliyaha, xabsi kale oo munaasib u ah, markaas oo kale, waa in la ogeysiiyaa hay'addii soo xirtay.—

QAYBTA SADDEXAAD

QABASHADA M/STA IYO GUDIGA SOO DHAWEYNTA

Qod. 6aad

QABASHADA MAXAABIISTA

1. Kaddib marka jideeyaha xarigga ama amarka xarigga la hubiyo sida uu dhigayo xarfaha 2aad iyo kan 3aad ee Qod. 15aad ee xeerka, qofka ku qoran jideeyaha ama amarka xarigga waxaa la geynayaa qolka habeen dhaxa ilaa iyo aroorta dambe oo marka la soo gudbin doono qeybta soo dhaweeynta si diiwaan gelinta loo dhameeystiro iyo si caafimaadkiisa iyo hawl qabadkii-sa loo hubiyo.—

2. Waxaa lagu soo celinayaa qeybta soo dhaweeynta kadib marka caafimaadkiisa la soo hubiyo si loo siiyo dharkiiisa iyo alaabtii xabsiga.—

3. Qaybta soo dhaweeynta waxay hor geynayaa Maxbuuska Guddiga soo dhaweeynta, kaasoo markuu tixgeliyo xaaladaha la xiriira Maxbuuska oo dhan maga caabaya qolka jiifkiisa tababarkiiisa iyo shaqo geyntiisa.—

4. Ma jiro maxbuus bedeli kara hoygiisa ama alaab isaga la siiyay iyadoo aanay jirin oggolaanshaha laga helo karo guddiga soo dhaweeynta.—

KU-SIMAHA GUDDOOMIYAHA GUD. SOO DHAW/TA

Qod. 7aad

Sida uu dhigayo Qod. 21aad ee Xeerkan, maqnaashaha Taliyaha Xabsiga sabab kasta ha ahaatee, waxaa xilkii Guddoomiyaha Guddiga soo dhaweeynta la wareegaya xubinta Ciidanka halkaas jooga oo derajo ahaan ugu xiga Taliyaha Xabsiga.—

Qod. 8aad

XILKA GUDDIGA SOO DHAWEYNTA

GUDDIGA SOO DHAWEYNTA WAA INUU:

b) Deg deg u arkaa maxbuus kasta marka uu xabsiga soo galo uuna ka taliyaa Go'aana ka gaaraa meeleyntiisa.—

t) Si buuxda ugu sheegaa maxbuus kasta oo soo gala xabsiga wax allaale wixii la xiriira noloshiisa xab-

kaasna waa inuu ka dhaadhiciyaa jidka uu u leeyahay Rafcaan qaadasho, arji cafis ama dib u fiirin xukun.

j) U diyaariyaa maxbuus kasta tababar shaqo haddii muddada xarigiisu ay suura gelayso tab/kaas.

x) U habeeyaa maxbuus kasta shaqo geyn iyadoo la tixgelinaayo da'diisa, mudada xarigiisa, dhaqankiisa hore iyo waaya-aragnimadiisa, aqoontiisa, xirfaddiisa gaar ahaaneed iyo caafimaadkiisa.—

kh) Lixdii biloodba mar u fiiriyaa barnaamijka tababarka farsamada gacanta ee maxbuuska, waana inuu tixgeliyaa shaqada maxbuuska oo uu horukac ka gaari waayey, isagoo u bedelaya qeybta ugu habboon qeybaha kale ee tabarrada farsamada gacanta.

d) Gaarsiiyaa Taliyaha Xabsiga sugnaashaha ma xbuu kasta oo cusub oo aan shaqeyn karin, sababtoo ah xagga caafimaadka, lixaadka, da'da ama maskaxda si loogu habeeyo shaqo fudud oo ku habboon.

QAYBTA AFARAAD NOLOSHA MAXAABIISTA IYO MAAMULKA XAB/DA

Qod. 9aad FURIDDA IYO XIRIDDA XABSIYADA

1. Xabsiga waa in maalin kasta la furaa 6. oo subaxnimo haddii aanay jirin sabab gaar ah oo keeni karta dib u dhigidda furidda sida nabadgelyada, caafimaadka iyo hawadoo xumaata.—

2. Xabsiga waa in maalin kasta la xiraa 5. oo galabnimo lana hubiyaa sugnaashaha maxbuus kasta oo ku xiran Xabsiga inuu ku jiro qolkiisa.—

3. Xil la kala wareega Xabsiga furidiisa iyo xiridii saba waa inuu goob joog ka ahaado Sarkaalka hawsha leh (DUTY OFFICER) iyo kan habsamida ama Ku

Qod. 10aad
HURDADA

1. Maxaabiistu waxay seexanaysaa qolol waaweyn iyo edegyo (Cells) hadba sida dhisamaha xabsigu yahay ama ay la noqoto Taliyaha Xabsiga.

2. Maxaabiista labka ah iyo kuwa dhiddiga ah waa in gooni loo kala hayaa, waana in lagu kala xereeyaa guryo kala gaar ah sida uu dhigayo qod. 22aad ee xeerka, Furayaasha Qufulada Xabsiga Haweenka waa in ay gacanta ku hayaan xubin haween ah, xubin lab ahna ma geli karto qeybtaama Xabsiga haweenka iyadoo aanay la socon dheddig. maxaabiista caruurta ah ee cimrigoodu ka yar yahay 18 Sano waa in lagu hayaa meel ka gaar ah Maxaabiista kale ee waaweyn, haddii ayna meeshaas ku oolin Xabsiga u gaar ahi, inta loo bedelayo Xabsiga Caruurta sida uu dhigayo Xeerka lambar 13 soona baxay bishii Maarso 1970kii, Maxaabiista Dhallinyarada ah ee da'doodu u dhexeyso 14-18 Sano waa in laga soocaa Maxaabiista waaweyn loona hooyaa meeshii ay hadba suuragal tahay.—

Qod. 11aad
EDEG TAKOORKA

Xabsi kasta waa inuu yeeshaa meeshii suuragal ah edegyo takoor oo loogu tala galay Maxaabiista Aslubta xumi la timaada. Edeg kasta oo edegyadaas ka mid ah waa inuu caddeeyaa Sarkaalka Cafimaadka ee Xabsiga inuu u qalmo isticmaalka loogu tala galay.

Qod. 12aad
NADAAFADDA XABSIGA

1. Nadaafadda Xabsigu waa in ay dhawrnaataa guud ahaan, gaar ahaanna guryaha jiifka, Musqulaha, edegyada iyo jikooyinka. Xilka nadaafadu wuxuu saaran yahay Maxbuus kasta, waxaana ku waajib ah inuu daryeelo ogogoshiisa, dharkiisa, weelkiisa, kutubkiisa iyo alaabta kale ee uu gaar ahaan ugu dhaqmo.

2. Guryaha iyo edegyada waa in loo furaa irdaha iyo dariishadaha maalinta inteeda hore si ay u cayaaran.

3. Si loo dhawro nadaafada guud ee Xaxsiga, Gur-yaha jiifka ee maxaabiista waa inay lahaadaan musqu-lo u gaar ah (FLASH LATRINES).

Qod. 13aad

BAARISTA MAXAABIISTA

1. Baarista Maxaabiista waa inay u dhacdaa hab-ka ugu hufan si looga helo wax allaale wixii mamnuuc ah ee uu qarsanayo.

2. Waa inan maxbuuska lagu qaawin maxbuus kale hortiisa lana baarin, baaris dhaafsiisan dul ka taabad (RUB DOWN).—

3. Soo gelitaanka ugu horeeya ee maxbuuska soo galo xabsiga wixii lagaga helo baaris ee mamnuuc ah, waa laga reebayaa, waana loo meeleynayaa sida uu dhigayo qodobka 20aad ee Xeerku.

4. Wax allaala wixii maxbuus lagaga helo baaris ama si kale, intuu Xabsiga ku jiro isagoo xukuman ama la-haye ama Garsuge ah, waa lagala wareeyayaa waxa ayna ka mid noqonayaan hantida Xabsiga sida uu dhi-gayo qodobka 65aad ee Xeerku.

Qod. 14aad

HANTIDA MAXBUUSKA

1. Soo gelitaanka maxbuuska cusub haddii laga helo alaab aan dhigaalmeyn (PERSHABLE NATURE) waa in lagu amraa in uu uga talo baxo sida ugu deg deg badan ee suuragal ah.—

2. Soo gelitaanka maxbuuska wax allaale wixii alaab ah ee cudur faafin keeni kara ee laga helo waa in si deg deg ah loo baabi'iyaa, iyadoo wax magdhaw ah oo la siinayo maxbuuskaas aanay jirin, sida uu dhi-gayo qodobka 20aad, qeybtiisa 2aad ee Xeerka.

3. Lix bilood ka dib siideyntiisa ama dhimashadii-sa oo la faafiyay maxbuuska dadkiisa ama wakiilkiisa oo soo doonay waxa ay kala Xabsiga uga baxdaa.

4. Lix bilood ka dib dhaqan galka Xeer Nidaamiyahan, wax allaala wixii alaab ah ee Xabsiga lagu hayo oo aan cidina soo sheegan waa la baabi'inayaa. Haddii la gado wixii ka soo baxa waxaa lagu wareejinayaa hantida Xabsiga.

Qod. 15aad

QORAALKA TILMAAMAHA MAXAABIISTA

Taliyaha Xabsigu waa inuu hubiyaa ama amraa in la hubiyo magaca, da'da, dharaka, calaamadaha u gaarka ah iyo wax allaale wixii kale ee la xiriira maxbuuska soo gelitaankiisa loona qoro hab laguna qoro qaabka loogu tala galay.—

Qod. 16aad

WARKA IYO ASHTAKADA MAXAABIISTA

Maxbuus kasta soo gelitaankiisa waa in loo sheegaa wax allaale wixii ku saabsan qaynuunka lagu dhaqo maxaabiista kooxdiiisa ah, xagga habsamida ah waxaa looga baahan yahay, habka sharciga ah ee lagama maarmaanka u ah inuu ku garto xuquuqdiisa iyo waa jibaadkiisa iyo sidii uu naftiisa u qabadsiin lahaa nolo sha Xabsiga.—

Qod. 17aad

SAWIRKA

Maxbuus kasta oo xukuman ee xariggiisuna ka baqday yahay Lix bilood waa in sawir laga qaadaa, waana in nuqulka sawirkaas lagu dhejiyaa galkiisa, asalkana (the negative) waa in la kaydiyaa. Nuqul sawirkaas ka mid ah lama siin karo qof ama hay'ad aan sharcigu awood u siin.—

Qod. 18aad

CUNTADA MAXAABIISTA

1. Cuntada Maxaabiista ee ku xusan qod. 27aad ee Xeerka waxay ahaaneysaa sida ku faahfaahsan lifaaq (B) ee Xeer Nidaamiyaha, kaasoo nuqulkiisa lagu dhejinayo meel ka mid ah Xabsiga oo laga akhari karo.

2. Maxbuus kasta waa inuu helaa biyo cabitaan

3. Cuntada ku tilmaaman xubinta laad ee qod ee ay ku jirto cunno ciqaabeed waxaa bedeli kara Taliyaha Xabsiga isagoo raacaya talada Sarkaalka Caafimaadka ee Xabsiga oo u cuskanaya daryeelka Caafimaadka Maxbuuska.—

Qod. 19aad

HUGA MAXAABIISTA

1. Huga Maxaabiista ee ku xusan qodobka 28aad ee Xeerka wuxuu noqonayaa sida ku faahfaahsan lifaaqa (t) ee Xeer nidaamiyahan.

2. Huga xabsiga ugu yaraan waa in todobaadkiiba mar la dhaqaa lana isku bedelaa. Huga xabsigu waa in aanu ahaan mid qofnimada maxbuuska waxyeelayn kara ama hoos u dhigi kara.

3. Markii maxbuus la geynaayo Maxkamad warqad shaqo ama meel gaar ah oo aan loo baahneyn in la ogaado maxbuusnimadiisa waxaa loo oggolaanayaa hugiisa ama hu! kale ee aan muujineyn inuu maxbus yahay.—

Qod. 20aad

GOGOSHA MAXAABIISTA

1. Gogosha Maxaabiista ee ku xusan qod. 29aad ee Xeerka waxay ahaanaysaa sida ku faahfaahsan lifaaqa (J) ee Xeer Nidaamiyahan.

2. Gogosha Maxiibiista waa in la ooraxeeyaa sida hadba uu amar ku dhiibo Taliyaha Xabsigu.

Qodobka 21aad

QUBEYSKA MAXAABIISTA

Meeshii ay suuragal tahay waa in maxbuus kasta la siiyaa fursaduu maalin kasta ku qubeystaa, si kasta ba ha ahaatee, waa in maxaabiistu korkeeda nadaafiyaan lana siiyo sida hadba awooddu tahay biyo & saabon

Qodobka 22aad

TIMA IARIDDA MAXAABIISTA

dan yahay bil, waa in timaha loo jaraa ama laga xiiraa iyadoo la tixgelinaayo caafimaadkiisa, haddii uu leeyahay gar ama shaaribo, waa in laga gaabiyaa.

2. Haweenka xiran waa in aan timaha laga jarin haddii aanu Sarkaalka Caafimaadka ee Xabsigu caafimaad iyo nadaafad daraadeed talo ku dhiibin in laga jaro ama laga xiiro.—

3. Maxaabusta Garsugayaasha iyo Rafcaanleydu timahooda waxaa loo deynayaa sidii ay ahaayeen markii ay soo galeen xabsiga haddii aynan jirin sabab kale oo kalifeysa in la jaro ama la xiiro.

4. Haddii aanay wax u dhimin nadaafadda iyo caafimaadka guud timalahaanshaha maxbuuska, maxbuus kasta bisha u dambeysa xarigusa waa in laga xiirin timaha, haddii uu sidaas rabo. Sida qodobkan ku xusan waxaa ka reeban wax allaa'e wixii ku dhisan aasaas Diini ah ee la xiriira timo jaridda iyo gar Iyo shaarib xiiridda qofka.

Qodobka 23aad

J I M I C S I

Maxaabiista oo dhan, kuwa caafimaad xumida darteed Sarkaalka caafimaadka uga reebay iyo kuwa takooran maahee, waa in ay helaan jimicsi joogto ah sida uu dhigayo amarka joogtada ah, ama sida uu kolba ku taliyo Taliyaha xabsigu, maxaabiista fadhiga ku hawl gasha ama ku takooran edegyada gaarka ah waa in lagu siiyaa banaanka edega ama qolka shaqada jimicsi aan ka badneyn hal saac maalintii, haddii aan sarkaalka caafimaadka xabsigu si kale ku talin, ama aan darveelka nabadgelyada ka hor imaan.

Qodobka 24aad

MIISAANKA MAXAABIISTA

1. Maxaabiista Xabsiga dheer oo dhan ee ku xiran xabsiyada dhexe ama kuwa gaarka ah waa in bishiiba mar loo miisaamaa koox koox, galbaha Kharniista ama

2. Taliyaha Xabsigu waa inuu hor dhigaa Sarkaalka Caafimaadka maxaabiista miisaankoodu uu aad hoos ugu dhacay, si loo baaro sababta keentay hoos u dhacaa kaddibna wax looga qabto.—

Qodobka 25aad

MAMNUUCIDDA KHAMRADDA IYO WAXYAABAHA
KALE EE MASKAXDA DOORIYA

Soo gelitaanka xabsiga waxaa la oggoleyn waxyaabaha hoos ku taxan oo aan sinnaba maxbuus loogu oggolaan karin helitaankooda iyo ku dhaqankooda.

- 1) Wax allaale wixii cabitaan ah ee Alkolo ku jirto (Alcoholic Drinks).
- 2) Xashiishka.—
- 3) Afyuunka.—
- 4) Heroyiinka.—
- 5) Kookoyiinka.—
- 6) Binjiga.—
- 7) Qaadka.—
- 8) Iyo wax allaale wixii kale ee dooriya ama doorrin kara xiska qofka.—

QEYBTA SHANAAD SHAQADA XABSIGA

Qodobka 26aad

SHAQADA MAXAABIISTA

b) Sida uu dhigayo qod. 25aad ee xeerka, maxaabiista xukuman ee dhan oo ay ku jiraan maxaabiista la haayayaasha ah ee hayntooda ay soo xalaaleeyeen Hay'adihii awoodda u lahaa, waa in ay ka shaqeeyaan meeshii loo diro, una shaqeeyaan habkii uu amar ku dhiibo Taliyaha Xabsiga ama taliyuhu.

t) Meeshii ay suuragal noqon kartaba, waa in shaqada maxaamiista ku dhisan tahay wadaajir, bulsho shaqo

j) Haddii ay ugu muuqato Taliyaha Xabsiga in habsamida iyo nabadgelyada awgeed loogu baahan yahay in aanmaxbuus ka shaqeyn maxaabiista kale dhexdooda, wuxuu awood u leeyahay Taliyaha Xabsiga In Maxbuuskaas gaar ahaantiisa loogu shaqeeyo.

x) Taliyaha Xabsigu, Isagoo tixgelinaaya talada Sarkaalka Caafimaadka Xabsiga ama cuskanayo sabab kale oo meel mar ah wuxuu awood u leeyahay in uu amro maxbuus gooni u shaqeynayey in dib uga dhex shaqeysiiyo Maxaabiista kale.—

kh) Ku shaqeynta ama ta'babar shaqo ee Maxbuuska waxay bilaabmeysaa markii go'aanka xukunka Maxkamaddii ugu horaysay ku dhawaaqday. Maxbuuska Lahayaha ah waxaa ku shaqayntiisa dhaqan geleysaa markii Hay'addii sharci ahaan awoodda u lahayd soo Xalaaleysay hayntiisa.

Qodobka 27aad

MAXAABIISTA AAN SHAQEYN KAREYN

Wakhti kasta ha noqotee, haddii la arko maxbuus xukuman ama La haye ah in aanu shaqeyn kareyn shaqo caadi ah, xagga Caafimaadka, da'da ama iin kale awgeed, maxbuuskaas waxaa loo dhiibayaa shaqooyinka fudfudud ee hoos ku xusan:

- b) Tulmaha Fudud.
- t) Beer Falow (Gardening).
- j) Nadiifinta ama shaqo kale oo fudud.
- x) Sidii hadba Taliyaha Xabsiga ay ula ekoonaato

Qodobka 28aad

QORIDDA SHAQADA MAXAABIISTA

Xabsi kasta waa in shaqada Maxaabiista maalin kasta loo qoraa loona habeeeyaa sida hadba Taliyuhu amar ku bixiyo.—

Qodobka 29aad

SAACADAHA SHAQADA

da ah inta laga soo saarayana, waxay ahaanayaan sida uu Taliyuhu amar ku bixiyo.—

Qodobka 30aad

C E Y M I N

1. Taliyaha Xa'osiga waxaa ku waajib ah in uu ka hor tago wax allaale wixii halis gelin kara daryeelka iyo Caafimaadka Maxaabiista shaqeysa.—

2. Haddii Maxbuusku ku dhaawacmay isagoo wa-Xabsiga sababna ayan u ahayn dadaal daraadiis, feejignaana la'aantiis, Taliyaha Xabsiga wuxuu awood u leeyahay in uu amro in la siiyo samarsiin.

3. Haddiise Maxbuuska ku dhaawacmo shaqada do shaqada Xabsiga ama dhaawac ku yimid dadaal darro ama hawl gabiid ka timid xubin Ciidanka ka mid ah, markii laga baaraan dego dacwadiisa lana ogaado sabaabaha keenay dhaawacaas, Ciidanku waa inuu bixiyaa wixii magdhaw ah oo u dhigma dhaawaca gaaray Maxbuuska, kaddibna Ciidanku weydiisto Wasaaradda Maa-liyadda iyadoo la waafajinayo shuruucda Dalka u degsan.—

Qodobka 31aad

QIIMEYNTA ABAALGUDKA

1. Maxaabiista ka shaqaynaysa shaqooyinka aqoon-ta u baahan kuwa xirfad yaqaanka ah, haddii shaqadu tahay mid wax soo saar leh, waxaa la siinayaa abaal-gudka soo socda, una qalanta sida waafaqsan qodobka 26aad ee Xeerkan.

b) Marka uu soo bandhigo Taliyaha Xabsigu Maxbuus asluub fiican leh, heerka shaqo wax soo saariddiisuna sarreyso, aqoontiisuna gaarsiisan tahay heer saanac, waxa Taliyuhu awood u leeyahay in uu u oggolaado Maxbuuskaas oo kale in uu u gudbo heerka 1aad, kaasoo abaalgudkiisu yahay Sh.So. 7/= maalintiiba inta uu shaqeynayo lana siinayo bil kasta dhammaadkeeda

t) Markay Taliyaha Xabsiga la noqoto in Maxbuus qofnimadiisa iyo aqoontiisuba gaarsiisan yihiin in loo aqoonsado farsamayaqaan heerka sare ah, wuxuu gala yaa heerka labaad ee abaalmarin dheeraad ah, wuxuuna yeelanayaa abaalgud gaarsiisan Sh-So. 5/ maalintii uu shaqeeyaba laha siiyo bil kasta'ba dhammaadkeeda.

j) Markay Taliyaha Xabsiga la noqoto in Maxbuus akhlaaqdiisu wanaagsan tahay loona aqoonsado inuu yahay farsamayaqaan, wuxuu gelayaa heerka 3ad ee abaalmarin dheeraad ah, wuxuuna yeelanayaa abaalgud ah Sh-So. 3 maalintii uu shaqeeyaba lana siiyo bil kastaba dhammaadkeeda.

x) Maxbuuskii ka mid ah Maxaabiis haysa shaqo wadajir ah, oo wax soo saar leh, ama la barayo xirfad gaar ah, wuxuu galayaa heerka 4aad, wuxuuna yeelana yaa abaalgud ah Sh-So. 2-50 maalintii uu shaqeeyaba lana siinayo bilkastaba dhammaadkeeda.

2. Ku magacaabidda ama geynta heerka koowaad waxaa leh Taliyaha marka uu warbixin ka helo Taliyaha Xabsiga uu ku jiro Maxbuusku ama madaxda ka mas'uulka ah meesha uu ka shaqeeyo Maxbuusku.

3. Ku magacaabidda ama geynta heerka labaad iyo kan saddexaad waxaa leh Taliyaha Xabsiga markii uu warbixin ka helo madaxda ka mas'uulka ah meesha uu maxbuuska ka shaqeeyo.—

Qodobka 32aad

KU DHQMIDDA ABAALGUDKA

1. Maxbuusku wuxuu awood u leeyahay inta uu xukuman yahay inuu ku dhaqmo ilaa 1/3 oo ka mid ah abaalgudkuu shaqeystay, uuna siisto alaab loo oggol yahay. Wixii haraa u ah Taliyaha Xabsiga ayaa u meeleynaya, si uu kayd ugu noqoto, waxaana la siinayaa Maxbuuska marka uu xariggiisu dhammaado.

2. Haddii maxbuus uu doono in la siiyo dhammaan

Qodobka 33aad
FASAXYADDA

Daryeelka nadaafadda Xabsiga iyo karinta cunnadooda mooyaane, guud ahaan maxaabiistu shaqo ma leh maalmaha jimcayaasha iyo fasaxyada Qaranka.

Qodobka 34aad
HABKA HEEREYNTA HOR U KACA

Maxaabiista Xukuman oo dhammi waa in ay xarigooda ku dhammeystaan habka heereynta hor u kaca sida uu dhigayo qod. 24aad ee xeerku, kaas oo loogu dhaqmi doono sida soo socota.—

1. Habka heereynta awgii, dherarka xarigga maxaabiista waxa weeye isku darka xukunnada isdaba jooga ah oo dhan.—

2. Maxaabiista ku jirta heer ka mid ah habka heereynta hor u kaca, waa inay shaqeeyaan, hadba siday suuragal u tahay, shaqo waxbarasho ah ama qiimo wax soo saarid leh.—

3. Meeshii shaqo ay jirto, maxbuus alla maxbuuskii shaqada haya, waa in abaalgud loo siiyaa sida uu dhigayo qod. 31aad ee xeer nidaamiyahan.

Qodobka 35aad
HEERKA KOOWAAD

Marka la xukumo maxbuus, wuxuu gelayaa heerka koowaad wuxuuna ku jirayaa heerkaas muddo hal sano ah ama hadduu yahay maxbuus xukunkiisu ka yar yahay hal sano, muddada xariggiisa oo dhan maxbuuskas lama geyn karo heerka labaad, isagoo la yimaadda habsemi iyo muteysi mooyaane, isla markaasna 3dii biloodba ee muddadaas ugu dambeeya aanu la imaan wax demi ah.—

Qodobka 36aad
HEERKA LABAAD

Maxbuuska u gudbaya heerka labaad wuxuu heerkaas ku jirayaa muddo laba sano ah umana gudbi karo

laaq wanaag mooyaane, lixdii bilood ee muddadaas u dambeeyayna aan wax dembi ah la imaan.—

Qodobka 37aad
HEERKA SADDEXAAD

Maxbuuska u gudbaya heerka saddexaad wuxuu ku jirayaa heerkaas muddo dhan 4 sano, umana gudbi karo heerka gaarka ah. Isagoo la yimaada habsami iyo akhlaaq fiican mooyaane, sanadkii muddadaas ugu dambeeyayna aan la imaan wax dembi ah.—

Qod. 38aad
HEERKA GAARKA AH

Maxbuuska u gudba heerka gaarka ah wuxuu ku dhammayсанayaa xarigiisa inta ka dhiman heerkaas.

Qod. 39aad
ASTAAMO U GAAR AH HEERARKA KALA DUWAN

Taliyuhu wuxuu awood u leeyahay inuu siiyo astaa mo kala duwan Maxaabiista ku jirta heerarkaa kala goonida ah.—

Qod. 40aad
HOOS U DHIGGA HEERKA

1. Heerka gaarka ah iyo heerka 3aad mooyaane. Taliyaha Xabsigu wuxuu awood u leeyahay in maxbuus kuma yimaada dembi ama anshax xumi, uu geeyo ciqab aan heerka uu ku jiro kan ka hooseeya. Maxaabiista ku jirta heerka gaarka ah iyo kan 3aad, ee la timaada dembi ama anshax xumo, Taliyaha Xabsigu wuxuu kaixinayaa xog waran maxaabiistaas, isagoo warsanaya Taliyaha in la geeyo maxaabiistaas heerka ay ku jiraan kan ka hooseeya.

2. Maxbuuskii heerkiisa hoos loo dhigay kuma noqon karo heerkiisii hore isagoo ku jira lix bilood, hee dambe mooyaane, wax dembi ahna la imaan mud/s.

3. Maxbuuskii laba jeer hoos loo dhigo, heerkiisa celin karo heerkiisii hore iyadoo ay jirto sabab. Taliyuhu tixgelinay mooyee, markaas oo la

Qodobka 41aad

ABAALMARIN DHEERAAD AH

Hirgelinta habsamida Maxaabiista iyo shaqo u taba barkooda awgeed, waa in Taliyuhu ka dhisaa xabsi kas-ta hab ama habab abaal marin dheeraad ah una qalma maxaabiista ku kala jirta heerarka kala duwan.

Qodobka 42aad

HEERARKA ABAALMARINTA DHEERAADKA AH

Abaalmarinta dheeraadka ee Maxaabiista ku jirta heerarka kala duwan waxay ahaanaysaa sida soo s/ta.

b) HEERKA LABAAD:

marka maxbuusku u gudbo heerka labaad, wuxuu yeelanayaa:

1. In Hannuuniye loo magacaabi karo.
2. In uu Xabsiga ku dhex mari karo ilaalis la'aan.
3. In uu dooran karo barashada xirfadda uu jecel yahay, ama uu siiwato xirfadduu hore u yaqaanay.

t) HEERKA SADDEXAAD:

Markuu heerka Saddexaad u gudbo maxbuusku wu xuu yeelanayaa intii abaalmarin dheeraad ah uu ku la haa heerka labaad, waxa kale oo uu yeelanayaa.

1. Hadduu doono in uu guriga dibadda ka joogi ka ro xiritaanka xabsiga duhurnimo.

2. Hal lebbis oo dheeraad ah iyo saabuun oo loo laabanlaabo markii saabuun la bixiyaba.

3. Hal busto oo dheeraad ah.—

J) HEERKA GAARKA AH.

Maxbuuska ku jira heerka gaarka ah wuxuu yeelanaya.

2. Sakiin xiirasho toddobaadkiiba hal mar in la siiyo.
3. Dhiinsoole hal xabbo lixdii biloodba.—
4. Isku joog dacas ah hal (1) saddexdii biloodba.
5. Joodari (80' x 1-80) hal xabbo.—
6. In la xareeyo hal saac kadib xiritaanka Xabsiga.

QEYBTA LIXAAD

CAAFIMAADKA MAXAABIISTA

Qodobka 43aad

WAAJIBAADKA GUUD IYO XILKA SARKAALKA

CAAFIMAADKA.

1. Sarkaalka Caafimaadka ee lagu xusay qod 31aad ee Xeerka waa inuu:
 - b) Maxbuus kasta u baaraa si isdaba joog ah.
 - t) Baaraa maalin kasta maxbuus kasta oo dil loo haysto, ka dilka lagu xukumay, ama takooran.
 - j) Kormeerkaa maxaabiista shaqaynaysa wakhti ka wakhti.—
 - x) Wargeliya Taliyaha Xabsiga markuu arko maxbuus aad u buka oo u baahan wax ka qabasho dhaafsiisan awooddiisa.—
 - kh) Ugu yaraan bishii mar uu kormeerkaa xabsiga oo dhan isagoo fiiro gaar ah siinaya alaabta wax lagu kariyo iyo qalabka Caafimaadka Xabsiga.—
2. Sarkaalka Caafimaadku waa inuu baaraa Maxaabiista wakhtiyada soo socda:
 - b) Soo gelitaanka maxbuuska, markii maxbuuska loo bedelo xabsi kale, iyo
 - j) Bixitaanka Maxbuuska.
3. Haddii maxbuus xarigiisu dhamaday markuu baxayo lagu arko ama uu qabo cudur joogto ah, ama mid faafa, waxaa la hor geynayaa Sarkaalka Caafimaa-

4. Haddii la arko in maxbuus qaba cudur faafa ama la kala qaado, Sarkaalka Caafimaadku waa inuu markaaba tallaabooyinka ku habboon ka qaadaa uguna hor tagaa si aanu cudurkaasi ugu faa'iin xabsiga iyo Maxaabiista.—

5. Sarkaalka Caafimaadka haddii uu ku ogaado kormeerkiisa iyo baaristiisa in loo baahan yahay in wax laga beddelo xagga shaqada, cuntada dharka, jiifka ama alaabta la xiriirta maxbuus ama koox maxaabiis ah, wuxuu awood u leeyahay inuu u soo bandhigo Taliyaha Xabsiga ra'yigiisa oo qeraal ah.—

Qodobka 44aad

BUUGGA UU MAAMULAYO SARKAALKA C/MAAKU

Sarkaalka Caafimaadku waa inuu maamulaa buugaagta iyo galalka hoos ku xusan.—

b) Buugga muujinaya magaca cudurka iyo daawa da maxbuus kasta oo buka

Buug si buuxda u muujinaya maxbuus allaalle maxbuuskii ku dhinta xabsiga, oo aan ahayn kuwa xukunka dilka ah lagu fuliyay, oo caddeynaya.—

I) Dib u raaca Caafimaadkiisa.

II) Sababta dhimashada.

III) Daaweynta.—

IV) Xogwaran ku saabsan muuqiisa dhimashadii kaddib (markii la sameeyo dhimasho kaddib baaris) oo ay wehliyaan wixii tilmaamo gaar ah ee ay la noqoto in loo baahan yahay.

i) Diiwaan uu ku qoro faallooyinka iyo talooyinka uu hadba ka bixiyo Xabsiga iyo Maxaabiista.

Qodobka 45aad

TALLAALKA IYO DURISTA MAXAABIISTA

1. Haddii ay la noqoto Sarkaalka Caafimaadka la-

cynaha awgii, wuxuu awood u leeyahay in uu qalqaal-
yo tallaalka ama duridda maxaabiista ama xubnaha Cii-
danka—

2. Maxbuuska diida in la tallaalo ama la duro, wa-
xaa loo qaadanayaa in uu galay gef ka mid ah gefafka
yar yar ee Xabsiga, sida ku xusan qod. 47aad, xarafka-
a laad ee xeerka **Xabsiyada**.—

QEYBTA TODDOBAAD HABSAMIDA MAXAABIISTA

Qodobka 46aad

TALLAABOYINKA HABSAMIDA

Tallaabooyinka Habsamida iyo nabadgelyada ee la
ga qaadayaa maxaabiista, waa in loogu dhaqmaa oo ke-
li ah sida ay dhigayaan xeerka, xeer nidaamiyaha iyo
amarada joogtada ah.—

Qodobka 47aad

ISTICMAALKA XOOGGA

✓ 1. Xubin Ciidanka ka mid ahi ma isticmaali karto
xoog aan loo baahneyn. Haddii loo baahdo in xoog la
isticmaalo waa in ula jeeddadiisu ku habeysan tahay
daryeelka, xasiloonaanta iyo nidaamka. Waana in aanu
dhaqsiisnayn heerka loo baahan yahay.

✓ 2. Xubin Ciidanka ka mid ahi kuma fulin karto
Maxbuus ciqaab aanu Xeerku awood u siin.

✓ 3. Daandaasi, awood sheegasho, anshax xumo iyo
ku xad gudub bani aadnimo uma bannaana xubin Ciida-
nka ka mid ah inuu kula dhaqmo ama kula kaco Max'ta.

Qodobka 48aad

CUNTO C'QAABEED

Cunno ciqaabeedka ku xusan qod. 54aad ee xeerka,
wuxuu ku faahfaahsan yahay lifaaqa (X).

Qodobka 49aad

KU TAKOORKA EDEG GAAR AH

b) Xubnaha guddiga booqoshada Xabsiyada.

t) Sarkaalka Caafimaadka Xabsiga.

j) Taliyaha Xabsiga ama Wakiilkiisa.

x) Xubnaha Ciidanka ku shaqo leh.

✓ 2. Maxbuuskii ku jira ciqaab edeg takoor, waa in uu sookormeeraa had iyo goor maalinuba iyo habeenkuba xubn Ciidanka ka mid ah, oo uu Talyaha Xabsiga hawshaa u magacaabay.

Qodobka 50aad CIQAAB DHAMEYSASHO

✓ Maxbuuskii loo beddelo xabsi kale isagoo ku jira edeg takoor, asluub xumo awgeed, wuxuu ku dhaminayaa sanayaa qaybtii ciqaabta ka hartay Xabsiga cusub oo loo beddelay.—

Qodobka 51aad QALABKA XASILINTA

✓ 1. Qalabka xasilinta, sida katiinadaha, silsiladaha, banna iyo shaatiga adag waa in aan loo isticmaaa in ciqaabahaan, qalabka xasilinta waxaa loogu isticmaalayaa sida soo socda.—

✓ b) Ka hor tagga fakashada marka beddel jiro ama Maxbuuska Maxkamad ama takhtar la hor geynayo, iyadoo lagu tala gelayo in laga furo Maxbuuska qalabka xasilinta marka la hor keeno hay'ad caddaaladeed, tu maamul ama Takhtar.

t) Amarka Taliyaha Xabsiga si looga ilaaliyo maxbuuska in uu naftiisa ama naf kale halis geliyo ama in uu khasaaro u geysto hanti.

j) Asbaab Caafimaad ku dhisan markuu ku taliyo Sarkaalka Caafimaadku.

2. Hal ka iyo sida loogu isticmaalayo qalabka xasilinta waxaa soo habeynaya Taliyaha, wuxuu ku soo saarayaa amarada joogtada ah. Qalab xasilinta isticmaalkiisu waa inaanu dhaafin inta iyo hadba mudada loo baahan

Qodobka 52aad
MAAMULKA BUUGAGGA CIQAABTA

1. Waa in xabsi kasta uu yaalaa buugga ciqaabta.
2. Taliyaha Xabsigu waa inuu buugga geliyaa ama aniraa in la geliyo maxbuus kasta oo lagu ciqaabay qod-
50aad iyo kan 55aad ee xeerka isagoo muujinaya taariikhda, nooca dembiga iyo ciqaabta.—

QEYBTA SIDEEDAAD BOOQOSHOYINKA IYO QORITAANKA WARQADAHA MAXAABIISTA XUKUMAN

Qodobka 53aad
BOOQOSHOYINKA IYO QORITAANKA W/QADAHA

1. Iyadoo lagu xirayo shuruudaha lagama maar-
maam uu u moodo Taliyaha Xabsigu dhawritaanka na-
badgelyada, habsamida nidaamka Xabsiga iyo ka hor-
taga dembiyada, xiriirka Maxaabiista Xukuman ay la-
yeelanayaan bulshada oo aanu ku jirin Qareennadoodu,
wuxuu ahaan doonaa sida soo socda.

b) Soo gelitaanka Maxbuuska wuxuu xaq u yeelan-
nayaa warqad uu qorto iyo booqasho aan ka badneyn
15 daqiiqadood.—

t) Beddelaadda Maxbuuska xabsi kale loo bedde-
lo wuxuu xaq u leeyahay warqad beddel oo uu u qorto
qaraa'adiisa.—

2. Wixii aan ahayn (b) iyo (t) kor ku xusan, boo-
qashooyinka iyo qoritaanka warqadaha Maxaabiista
Xukuman waxay ahaan doonaan sida soo socda.—

b) Maxaabiista Xukuman ee ku jirta heerka 1aad
wuxuu xaq u leeyihiin warqado iyo booqasho 15 daqiiqo
dhan ka badan todobaadba mar.

t) Maxaabiista Xukuman ee ku jirta heerka gaar-
ka ah waxay xaq u leeyihiin in ay qortaana laba warqad
iyo booqasho 15 daqiiqadood mar.

Qodobka 54aad
BOOQASHADA MAXAABIISTA BUKTA

Haddii maxbuus aan u bukaa uu codsado in qof qaraabadiisa dhow ka mid ah uu soo booqdo, Taliyaha Xabsigu wuxuu awood u leeyahay in uu oggolaado booqashada, isagoo tixgelinaya daryeelka nabadgelyada iyo talada Sarkaalka Caafimaadka. Booqashadaasi waxay u dheer tahay maxbuuska booqashooyinka ku xusan qodobka 53aad.—

Qodobka 55aad
BOOQASHADA UU MAXBUUS SOO BOOQANAYO QOF QARAABADIISA DHAW AH OO DHINTAY AMA DHI-MANAYO.—

✓ Haddii maxbuus ka dhinto aabbe, hooyo, afadiisa, ilmihisa, ama walaalkiisaba, oo maxbuuskaasi uu codsado inuu soo booqdo qorkaas, ama ka qayb galo duugtiisa, Taliyaha Xabsigu, isagoo tixgelinaya daryeelka nabadgelyada wuxuu awood u leeyahay inuu maxbuuska u oggolaado booqashada ama ka qeyb galka duugta maydka markaas oo kale waa inay jirtaa warbixin qoraa ah oo ka soo baxday maamulka Cusbitaalka, madaxda qaybta Booliska, Xogayaha degmada ama hay'addii kale ee warbixin sugan arrintaas ka dhiibi karta oo caddeyneysa jiritaanka arrintaas.—

Qodobka 56aad
SHURUUDAHA LA XIRIIRA BOOQASHOYINKA

- ✓ 1. Seddax qof tiro ka badani ma booqan karto maxbuus isku mar.—
2. Booqashada maxbuus la soo booqanayo waa in ay ahaataa saacadaha shaqada ee Xabsiga ama markii kale ee ay la noqoto Taliyaha Xabsiga. Hase yeeshee, sinnaba uma dhici karto in la oggolaado booqasho xiritaanka galabnimo ee Xabsiga kaddib.
3. Xubin Ciidanka ka mid ah ee loo xilsaaray inuu kor joogo booqashada, waa in uu u jiraa meel uu kaarki karo ama maqli karo hadalka dadku isa soo booqday

✓ 4. Afka ay ku wada hadlayaan maxbuuska iyo qofka soo booqday waa in uu ahaadaa mid uu garanayo xubinta Ciidanka ka mid ahi ee loo xilsaaray kor joogaha booqashada. Xubintu waxay awood u leedahay in uu joojiyo booqashada haddii uu dareemo sheekadu in ay waxyeellaynayso nidaamka habsamida Xabsiga ama ay ka soo hor jeeddo danta guud ee Qaranka ama caddaaladda. Isia markaasna waa inuu gaarsiiyaa arrinta Taliyaha Xabsiga si tallaabadii kale ee ku habbooneyd looga qaado.

✓ 5. Xubinta Ciidanka ka mid ah ee loo xilsaaray kor meerka booqashooyinka waa inuu warsadaa qof kasta oo booqasho ugu yimaada maxbuus, magaciisa iyo hal-ka laga helo, haddii shaki ka galana wuxuu awood u leeyahay inuu baaro ama la baaro qofkaa booqashada u yimid. Baaristaasi waa in aanay ku dhicin maxbuus hortiiisa ama qof kale oo booqasho u yimid, baartista da dka wax soo booqday, waxaa fulinaya xubin lab ama dheddig hadba qofka wax soo booqday kuu yahay.

✓ 6. Booqashada maxbuuska la soo booqanayaa waxay ku xiran tahay had iyo jeer oggolaanshaha max/ka

Qodobka 57aad

SHURUUDAHA LA XIRIIRA QORITAANKA WAR/HA.

Waxaa waajib ku ah Taliyaha Xabsiga ama xubinta kale ee uu u xilsaaray in uu akhriyo warqad kasta oo u socota ama ka socota maxbuus. Hadday la noqoto warqaddaas inay ku qoran yihiin waxyaabo aan la oggolan karin bixitaanka ama soo gelitaankooda Xabsiga, wuxuu Taliyaha Xabsiga ama xubintii kale ee loo xilsaaray awood u leeyahay inuu joojiyo warqaddaas una sheego maxbuuska joojinta warqadda hadday tahay mid baxaysa, fursadna uu u siiyo inuu mar labaad soo qorto kana reebo wixii la diiday, haddii uu ku soo celiy waxyaabihii la diiday, xaqii qoritaanka warqadda wuu ka lumayaa.

Qodobka 58aad

LUMISTA XAQA QORISTAANKA WARQADAH A IYO

1. Maxbuuska la yimaada anshax xumo ama ku gefa habsamida Xabsiga, wuxuu awood u leeyahay Taliyaha Xabsigu ciqaab ahaan inuu uga qaado xaqii qori taanka iyo helitaanka warqadaha iyo booqashooyinka muddo aan ka badneyn seddax bilood.

2. Maxbuusku muddadaa uu ku jiro ciqaab asluubeedka, ma yeelan karo booqasho. Hase yeeshee Taliyaha Xabsigu wuxuu awood u leeyahay in uu u oggolaado qoritaanka warqadda uu xaq u yeeshay.

Qodobka 59aad

BOOQASHOYINKA IYO WARQADAHA GAARKA AH.

Taliyaha Xabsigu wuxuu awood u leeyahay in uu u oggolaado in maxbuus qorto ama helo warqad gaar ah ama booqasho gaar ah markii ay maxbuusku la soo gudboonaato arrin ka mid ah arrimaha hoos ku qoran.

- b) Dhimasho ama jirro culus oo ku timid qof ka mid ah qoyskiisa.
- t) Hawl ama arrin qoys oo deg deg ah.
- j) Tabaabusho la xiriirta shaqo helid ama kaalmo kale bixitaanka maxbuuska.
- x) Abaalgud ahaan, shaqo fiican ama asluub waanaag oo uu la yimid.

Qodobka 60aad

BOOQASHOYINKA QAREENNADA

1. Taliyaha Xabsigu wuxuu awood u leeyahay in uu u oggolaado maxbuuska aragtida qariinkiisa isagoo markasta raacaya sharciyada Dalka wixii la xiriira dacwaddiisa ama rafcaanka dacwaddiisa.

2. Taliyaha Xabsigu waa inuu u fudud eena maxbuuska soo booqanaya tabaada, una siiyaa wakhti si uu ugala xaxio wixii arrimo ah ee la xiriira dacwaddiisa.

3. Maxbuusku wuxuu ka arki kara hawlo kale oo uu u baahan yahay in sharco looga qabto. Aaragtidaasu waxay ku xiran

Qodobka 61aad

BOOQASHOYINKA IYO WARQADAHA MAXAABIIS
TA KALE.

Awoodda qod. 53aad iyo 54aad ee Xeer nidaamiyahan, lana xiriira booqashooyinka iyo qoritaanka waraaqadaha waxay saameynayaan kooxaha maxaabiista oo dhan, iyadoo lagu xirayo shuruudaha hoos ku xusan.

b) La haayayaasha hayntooda ay soo xalaalaysay hay'addii sharci ahaan awoodda u lahayd, Waxaa Taliyaha Xabsigu oggolaan karaa qoritaanka hal warqad iyo hal booqasho oo 15 daqiiqadood ah toddobaadkiiba mar.

t) La hayayaasha hayntooda aaney soo xalaaleyn hay'addii sharci ahaan awoodda u lahayd, waxaa booqa shadooda qoraal ahaan ugu soo oggolaanaya madaxda Nabadsugidda Soomaaliyeed ama hay'addii kale ee awood sharci u leh qoritaanka ama helitaanka waraaqaha ee maxaabiista noocaas, waxaa baaris ahaan loogu dirayaa Nabadsugidda Soomaaliyeed, ama hay'addii kale ee sharci ahaan awood u leh, ka hor intaaney bixin ama gaarin gacanta Maxbuusku.

j) Maxbuuska garsugaha ah waxaa loo oggol yahay

1. qoritaanka hal xaashi oo uu u qorto qoyskiisa todo baadkiiba mar iyo hal uu u qorto qareenkiisa, hadduu sidaa warsado.—

II) In uu todobaadkiiba mar arko xubno ka mid ah qoyskiisa ama saaxibadii, kuwaasoo sita xaashi oggolaasho uu soo saxiixay garsoore Maxkama da dacwadiisa gacanta ku haysay ama Xeer Ilaalinta sharci ahaan awoodda u leh.

x) Maxbuuskii loo soo xiro gabid bixin ganaax oo ka soo jeeda amar xukun lagaga doonayo in uu bixiyo, Waxaa Taliyaha Xabsigu awood u leeyahay in uu u oggolaado maxbuuskaas aragti saaxiibadii ama qoyskiisa maalin kasta todobaadka dhexdiisa saacadaha shaqada ama xiriir qoritaan warqadeed oo uu la yeesho xubna-

Qodobka 62aad

BOOQASHOYINKA IYO QORITAANKA WARQADA-
HA MAXAABIISTA SHISHEEYAHA

1. Taliyaha Xabsigu wuxuu awood u leeyahay in uu u oggolaado maxaabiista shisheeyaha ah in ay xiriir la yeeshaan ha'adaha Dibloomaasiga ah iyo Safaarada-ha ka wakiilka ah Dalkooda.

Maxbuuska ka tirsan dawlad aan Jamhuuriyad-da Dim. Soomaaliya wakiil ka fadhiyin iyo kan magan-ta ah ama aan dal lahayn (Refugees and Starelees), Waxaa Taliyaha Xabsigu awood u leeyahay in uu u og-golaado in uu xiriir la yeesho hay'adaha Dibloomaasiga ah ee maamusha danaha Dawladiisa ama hay'ad ka-sta oo waddani ama caalami ah oo ay shaqadeedu tahay in ay ilaaliso ama dhawrto dadkaas oo kale.

3. Booqashooyinka iyo qoritaanka warqadaha la xiriira maxaabiista ku xusan xarafka 1aad iyo 2aad ee qodobkan, waxay ku xiran yihiin oggolaanshaha Taliya-ha Guud ee Ciidanka.

Qodobka 63aad

BOOQASHOYINKA XEER ILAALIYAHA KU XIGEE-
NADIISA IYO WAKIILADIISA

Xeer Ilaaliyaha Guud, Ku xigeennadiisa iyo Wakiil-ladiisuba waxay booqasho kormeer ah ku tegi karaan Xabsiyada, wixii ay ku soo arkaan xabsiyadaas ay soo booqdeen, waxay warbixin iyo tusaalo uga soo gudbina yaan Taliska Guud ee Ciidanka Asluubta Culimaaudiin-ka aqoonsi ka haysta Wasaaradda Garsoorka, waxay booqasho ku tegi karaan xabsiga, iyagoo talo guud ka bixin kara hanuuninta iyo wacdiga Islaamka. Taliyaha Ciidanka Asluubta wuxuu u magacaabi karaa dad gaar ah oo aqoon u leh Diinta Islaamka Wacdiga iyo hanuu-ninta Maxaabiista.—

QAYBTA SAGAALAAD XIRIIRKA MAXKAMADAHA
IYO XABSIYADA.

Qod. 64aad

KALA SAARIDDA MAXAABIISTA

qo. 23aad ee Xeerka, markii maxbuus garsuge ah ama la haye ah xukun ku dhaco, waa in Maxkamadda ama hay'adda xukuntay ama go'aanka gaartay soo raacisaa Jideeyaha xukunka oo laga helayo shuruudaha ku xusan qod. 41aad ee xeerka habka ciqaabta, maqnaashaha ama dib u dhaca jideeyuhu wuxuu maxbuuska muteysiinayaa in uu 'baaqi ku ahaado garsuganimada.

Qodobka 65aad

SIIDEYNTA MAXBUUS MAXKAMADDA HORTEEDA

Markii maxkamad ama hay'ad kale ee sharci ahaan awood u lihi go'aan ku gaarto in maxbuus Maxkamadda ama hay'adda horteeda lagu siidaayo, kaas oo ah xukunsane, Garsuge ama la haye, Maxkamaddii ama hay, addii siideysay waa in ay isla markiiba gaarsiisaa go'aanka xukunka xabsiga maxbuuskaa hayntiisa mas'uulka ka ahaa, si tabaabushaha la xiriira siideynta loo fuuliyo, si deg deg ah.—

Qodobka 66aad

SOO HOR JOOJIN MAXBUUS MAX/DA HORTEEDA.

Sida ku xusan qod. 18aad ee Xeerka, markii Maxkamaddu wareysato in la hor keeno maxbuus, waxay Maxkamadda toos ugu diraysaa amar qoraal ah Tal/ha Xabsiga maxbuuskaasi ku jiro. waxaana amarkaasi saxiixaya Guddoomiyaha Maxkamadda ama Garsoore ka tirsan Maxkamadda warsanayaa maxbuuska. Haddii qofka kaxaynaya aanu ahayn xubin ka tirsan Ciidanka Gacanta ku haya maxbuuska, waa in la xaqiijiyaa shuruudaha hoos ku xusan, kaddibna laga saxeexdaa qofkii kaxaynayay xilqaadka maxbuuska.

- b) Xaashida aqoonsiga Ciidanka uu ka tirsan yahay
- t) Magaciisa oo Saddexan.
- j) Lambarkiisa.—

Timaamaha kor ku xusan waxaa lagu qorayaa diiwaanka iridda Xabsiga.—

Qodobka 67aad

WARGELINTA MAXBUUS AMAR MAXKAMADEED

la xiriira dacwadiisa ama tu uu marag ka yahay ama tu madani ah, waxaa Maxkamaddu toos ugu direysaa qaabkii wargelinta, Taliyaha Xabsiga Maxbuuska lagu hayo. Taliyaha Xabsiguna waa in uu isla markaaba gaarsiiyaa maxbuuska wargelintaa, kana saxiixo qaabka kaddibna u celiyaa qaabkii oo saxiixan Maxkamaddii soo dirtay.—

Qodobka 68aad

SUGIDDA EEDEYSANAH XABSIGA GUDIHIISA

Markii loo baahdo sugnaasho eedeysane ku jira xabsiga in xubin ka tirsan Ciidanka Booliska ay fuliso hawsha waxaa amar qoraal ah sidaa ku bixinaaya Garsoore ama Xeer Ilaaliye, xubinta Booliska ah ee hawsha fulinaysa waxay awood u leedahay in ay booqasho ku tagto Xabsiga waqti munaasab ah oo ay hawshaas fuliso. Taliyaha Xabsiga waa in uu habeeyaa tabaabusaha la xiriira fulitaanka hawshaas.

QAYBTA TOBANAAD XABSI DHIMID

Qodobka 69aad

MUDDADA IYO XABSI DHIMIDDA XUKUNKA

1. Muddada Xukunaka xarigga Maxbuuku waxay bilaabanaysaa loogana tirinayaa maalintii qabsashada sida ku dhigan qod. 47 XCS.

2. Muddada Xukunka xarigga ee Maxbuusku oo ku cad sanado, bilo iyo maalmo waxay tahay bilaha iyo sanadaha kalandarka ah (Calender Months and Years)

3. Maxbuuska waa in la hayaa tan iyo maanta u dambeysa muddada uu ku Xukuman yahay.

4. Mar kasta oo Xukun Dil ah loo beddelo xarig, muddada Xukunku waxay ka bilaabaneysaa maalinta Qabashada,—

5. Mar kasta oo xukun Dil ah laga dhigo xabsi Daa'in ama Xukun sanad ah, muddada Xukunku waxaa

6. Marka maxbuus lagu Xukumo ganaax iyo xarig ama ganaax gadid xarag, wuxuu xa'bsi dhimid ku yeelanayaa qeybta Xukunka ganaaxa ama muddada uu xabsiga ugu jiro bixin la'aanta ganaaxaas.

7. Maxbuuska Xukuman ee waasha loona beddelo takhtarka maskaxda markii la xaqiijiyay waalidiisa wuxuu xaq u yeelanayaa Xabsi dhimid xarig muddada uu takhtarka ku jiro. Waxaana shardi ah in edebtiisa iyo shaqadiisuba ahaayeen kuwa fiican lana socda shuruudaha ku xusan lambarka laad ee qod. 57aad ee Xeerka muddadii ka horreeysay waalidiisa,

Qodobka 70aad

BILOWGA XABSI DHIMIDDA

Habka Xabsi dhimidda awgii, sida ku dhigan qod. 57aad ee Xeerka, taariikhda laga bilaabayaa Xisaabin-ta Xa'bsi dhimidda waa taariikhda qabashada Max/ska.

Qodobka 71aad

HABKA XABSI DHIMIDDA OO LOO MACNEEYO
MAXBUUSKA.—

Soogelitaanka Maxbuuska, Guddiga soo dhaweynta waa inuu ka dhaadhiciyaa habka muteysiga xabsi dhimidda. Markii uu maxbuusku habsamidda ku gefo lana siiyo ciqaab xa'bsi dhimid ka qaad waa in sidaa loo war-geliyaa Maxbuuska ay khuseyso.—

Qodobka 72aad

HABKA XABSI DHIMIDDA LOO MAAMULAAYO

Maxbuus kasta oo xukumani wuxuu yeelanayaa gal lagu muujinaayo muddada xukunka, xabsi dhimidda xarigga ee uu yeelan karo iyo xabsi dhimidda laga qaaday, haddey dhacdo. Waxaa kale oo galkaa lagu muujinayaa muddada bixitaanka ugu soo horreysa iyo muddada ugu dambaysa siideyntiisa, kuwaasoo kala ah

QAYBTA KOW IYO TOB/D SIIDEYN TA MAXABIISTA

Qodobka 73aad

SIIDEYN TA CAADIGA AH EE MAXAABIISTA

Sida ku xusan qod. 59aad ee Xeerka, maxbuuska ku xukunan muddo xarig ah waxaa lagu siideyn karaa oo kali ah.—

1. Markuu dhameysto mudadii xarigiisa loona tixgeliyey xabsi dhimad sida ku xusan qod. 57aad ee Xeerkan.

2. Markay siideyso Maxkamadda Rafcaanka oo burisay xukunkii Maxkamadda hoose.

3. Cafis guud ama gaar ahaaneed oo lagu soo saaray si sharciga waafaqsan.—

Qodobka 74aad

KU SIIDEYN BALLAN QAAD SHARAF

1. Maxbuuska waa lagu siideyn karaa ballanqaad sharafta ee sharuudaha ku xusan qod. 34aad ee xeerka.

2. Maxbuus kasta ee ku soo noqon waaya xabsiga marka uu dhamaysto muddadiisa ahayd ku siideynta ballanqaadka sharafta, marka la wargeliyo in uu soo noqdo sida ku xusan xarafka 1aad ee hore, wuxuu gelayaa dembi, marka lagu xukumana wuxuu muteysanaa yaa ciqaabtuu muteysan lahaa maxbuus fakaday. Maxbuuska noocaas ah waxaa lagu soo qaban karaa jideeyihii hore ee uu ku xirnaa.

3. Taliyaha Xabsigu wuxuu awood u leeyahay in uu maxbuus kasta oo ballan qaad sharaf lagu siideeyey uu la yeesho xiriir mar alla markii ay la noqoto.

4. Maxbuuskii lagu siidaayo ballan qaad sharaf ee ka soo bixi waayay ama jebiya shuruudaha lagu xiray wuxuu gelayaa dembi marka lagu xukumana wuxuu mu teyysanayaa ciqaabta ku xusan qod. 55aad ee Xeerka.

Qodobka 75aad

GUDDIGA SIIDEYN TA

1. Waxaa Taliyuhu ka dhisayaa Xabsi kasta Gud

ban Taliyaha Xabsiga oo Guddoomiye ka ah iyo xubin kale oo Taliyuhu magacaabay.

2. Maxbuus kasta oo xukuman lix bilood markay ka hadhay siideyntiisa. Guddiga Siideynta waa inuu arkaa oo uu u soo gudbiyaa Taliyaha xogwaran 'buuxa oo ku saabsan maxbuuska kana kooban.

b) Caddeyn shaqadiisa iyo edebtiisa ah oo lagu ogaaday muddadii Xabsiga uu ku jiray.

t) Himilada uu ka leeyahay noloshiisa dambe iyo aayatiinka noloshiisa dambe.—

Qodobka 76aad

SOO JEEDIN DIB U FIIRIN XUKUN

1. Sida uu dhigayo qod. 58aad ee Xeerku, Taliyaha Xabsigu waa in uu warbixin qoraal ah ka soo bixiyaa Maxbuus kasta oo xukuman, xarigiisuna ka badan yahay 7 sano, markii uu dhammeeyo 4 sano, gaarayna ama lagu wado in uu gaaray cimrigiisu 60 sano.

2. Xog warankaasu waa inuu ka koobnaadaa.

b) Caddeyn la xiriirta shaqadiisa iyo asluubtiisa.

t) Caddeyn Sarkaalka Caafimaadka uu soo dhigay taas oo ka warameyso Caafimaadka Maxbuuska iyo in xabsi ku sii heyntiisa ama xarigiisu ay wax yeelaynayeen Caafimaadka maxbuuska iyo in kale.

3. Taliyaha Xabsigu wuxuu u soo dirayaa xog waranka Taliyaha. Taliyuhuna kaddib markuu helo xog warankaas, wuxuu raacinayaa aragtidiisa wuxuuna u dirayaa Madaxweynaha isagoo marinaya Wasiirka.

QAYBTA LABA IYO TOBNAAD FAKASHO

Qodobka 77aad

KA HORTAGGA FAKASHADA

Xubnaha Ciidanka waa in ay aad uga foojignaadaa

kale ee fududeyn kara fakashada ee Xabsiga gudihiisa yaalla daryeelkeeda la hubiyo lana adkeeyo.

Qodobka 78aad

TILLAABOORYINKA LAGA QAADAYO FAKASHADA
MARBAY DHADO.

Markii ay dhacdo fakasho maxbuus Taliyaha Xabsiga waa inuu:

b) Amraa in la baaro goobtii fakashadu ka dhacday iyo agagaarkeeda.

t) Waa in isla markiiba la diro koox ka tirsan Ciidanka oo raacdo ah, haday la noqotana hubiyaan.

j) Deg deg ugu diraa war gelin ku saabsan fakashadaas Taliyaha Ciidanka Asluubta, Qeybta Booliska Xeer Ilaaliyaha iyo Guddiga Degmada, isagoo si tifaftiran ugu sheegaya wax allaale wixii la xiriira maxbuuska sida, magaciisa oo saddexan, kan Hooyadiisa, dhar-kiisa, Da'diisa, midabkiisa, kan indhaha, timaha iyo wixii astaamo kale ah ee uu leeyahay.

x) Fura baaris dacwo, taas oo uu kaga gun gaarayo sababta keentay fakashada, ku meeleynaayana xilkii mas'uuliyadda fakashada.

kh) U diraa Taliyaha waqti munaasab ah xogwaran tifaftiran, kaas oo uu kaga waramayo sababta iyo si da fakashada ku dhacday kuna soo lifaaqaa go'aankii dacwadda fakashada—

Qodobka 79aad

Haynta Maxaabiista Fakata Qabashada Kaddib

Maxbuuskii hevn hore oo sharci ah ka fakaday ama isku dayay inuu ka fakado, soo gelitaankiisa dambe waa in loola dhaqmaa in uu yahay qof ay ka suurowda Xabsi iebin iyo fakashaba, haddii aanu la dhaqankaas ka dhaafin Taliyaha Xabsigu isagoo u cuskanaya sabab gaar ah, xubnaha Ciidanka ee loo xil saaray hayntiisana waa in ay si gaar ah uga feejignaadaan.

2. Iyadoo la tixgelinaayo daryeelka nabadgelyada

QEYBTA SADDEX IYO TOBNAAD LA DHAQANKA RA
FCAANLEYDA, GARSUGAYAASHA IYO LA H/SHA.

Qodobka 80aad
RAFCAANLEYDA

1. Maxbuuska Rafcaanleyda ahi muddada uu sugayo go'aanka rafcaanka waxaa lagu haynayaa meel ka gaar ah maxaabiista kale ee xukuman. Haddiise aan xabsiga uu ku jiraa u habeysneyn ama ay la noqoto Taliyaha Xabsiga in aanay suura gal ahayn, wuxuu ka mid ahaanayaa maxaabiista Xukuman.

2. Marka maxbuuska rafcaanleyda ahi uu hor tago Maxkamadda, wuxuu labisanayaa hu'giisa caadiga ahaa, haddiise hu'giisa aanu ahayn mid u qalmo qofnimada, Taliyaha Xabsigu wuxuu siinayaa hu' ka duwan kan Maxaabiista.—

Qodobka 81aad
IS DHEX GALKA GARSUGAYAASHA IYO LA HAAYA
YAASHA DHAWRAYA GO'AANKA XALAALAYNTA
HAYNTOODA.

Maxaabiista Garsugayaasha iyo la hayayaasha dhawraya go'aanka xalaaleynta hayntooda isku meel ayaa lagu hayn karaa haddii aan Taliyuhu sabab kale awgeed amar ku bixin kala saaridooda. Maxaabiista noocaas ah, hayntooda ka gooni bay ahaaneysaa kuwa Xuxum-an sida uu dhigayo qod. 23 xarafkiisa hore ee xeerkan.

Qodobka 82aad
MAXBUUSKA KU EEDEYSAN DILKA

1. Maxbuuska ku eedeysan Dil, haddii ay suuragal tahay, waxaa lagu haynayaa meel gaar ka ah, waxaana la siinayaa feejignaan buuxda. Hase ahaatee, dhaqankiisa kale sida cuntada, gogosha iyo dharka, wuxuu la mid ahaanayaa Garsugayaasha.

2. Maxbuuska ku eedeysan Dil, marnaba looma di ri karo shaqo.—

ee Qaranka awgeed, maxbuus garsuge ah, ama la haye ah dhawraya go'aankii xalaaleynta hayntiisa, waa lagu Shaqeyn karaa.—

2. Marka ay shaqeeyaan maxaabiista noocaas ahi waxay yeelanayaan wax allaale wixii abaalgud ah ee uu siinayo Xeerka iyo Xeer nidaamiyahan maxaabiista Xukuman.—

Qodobka 84aad

H U G A

Markii hugga maxbaska garsugaha ahama la hayaha ahi aanu la socon dhawritaanka Caafimaadka Xabsiga, Sarkaalka Caafimaadku wuxuu awood u leeyahay, isagoo tixgelinaya daryeelidda Caafimaadka, inuu ku amro in la buufiyo ama la dhaqo huga maxbuuska, muddada dhiqitaanka ama buufiska waxaa maxbuuska la siinayaa kumeel gaar ahaan huga Xabsiga.

Qodobka 85aad

GARSUGAYAASHA IYO LA HAAYAYAASHA DHAWRAYA GO'AANKA XARIGOODA.

1. Garsugayaasha iyo la hayayaasha dhawraya Go'aanka Xalaaleynta xarigooda, ee aanu Sarkaalka caafimaadkuna ka reebin shaqada, waxay yeelanayaan cuntada loogu tala galay maxbuuska shaqeynaya oo b/da

2. Haddii Garsugaha ama la haayaha dhawraya go'aanka Xalaaleynta xarigiisa uu doorto in cunto looga keeno dibadda xaq uma yeelan karo cuntada Xabsiga.

QAYBTA AFAR IYO TOBNAAD MAXAABIISTA DILKA KU XUKUMAN.—

Qodobka 86aad

T A K O O R I D D A

1. Maxbuus kasta oo Dil ku xukuman waxaa lagu haynayaa edegga daryeelka buuxa, waxaana illaalin Joogto ah ku haynaya Ciidanka ku filan habeen iyo Maalinba.—

2. Maxbuus kasta oo dil ku xukuman fulitaankii Dilkiisuna soo dhammaaday waxaa si joogto ah u ilaalinaya xubno Ciidanka ka tirsan, oo aan tiradoodu ka yarayn seddex qof ugu yaraanna midkood uu yahay Sar-kaal xigeen.—

3. Taliyaha Xabsiga waxaa si gaar ah loo xil saarayaa in uu hubiyo daryeelka nabadgelyada maxbuuska Noocaas ah.—

Qodobka 87aad

QORITAANKA IYO HELITAANKA WARAAQAHA

1. Qoritaanka iyo helitaanka waraaqaha maxbuuska Dilka ku xukuman waxay ahaan doonaan sida soo socota, iyadoo mar kasta la tixgelinaya baahida cadaadiska la xiriira daryeelka nabadgelyada oo uu ku taliyo Taliyaha Xabsigu.—

b) Go'aanka xukunka dilka lagu xukumay kaddib Maxbuusku wuxuu u qoran karaa seddex warqadood qoyskiisa, saaxiibadiisa iyo Qareenkiisa. Kaddibna warqad todobaadkiiba.—

t) In uu waraaqo ka helo qoyskiisa, saaxiibadiisa iyo Qareenkiiba hadba sidii loogu soo diro.

2. Wax allaale wixii waraaqo ah ee u socda ama ka socda maxbuuska waxaa baaraya Taliyaha Xabsiga naf ahaantiisa ama xubin Sare ee uu wakiishay. Warqad kasta oo waxaan la oggolayn ay ku qoran yihiin waa la joojinayaa.—

3. Taliyaha Xabsigu wuxuu u maamulavaa waraaqaha u socda ama ka socda maxbuuska ku xukuman dil Buug gaar ah oo u habeysan sida soo socota:

b) Magaca iyo lambarka Maxbuuska.

t) Magaca iyo ciyaaraha qofka warqaddu u socdo

j) Wixii warqaddaa ku qoran oo la soo koobay.

x) Wax allaale wixii aan la oggolayn ee warqada-
ha ku qoran.—

kh) Tallaabadii warqaddaa laga qaaday.

Qodobka 88aad

BOOQASHOYINKA MAXBUUSKA DILKA KU X/MAN

Iyadoo la tixgelinaayo qod. 38aad ee Xeerka iyo qaybta 8aad ee Xeer nidaamiyahan oo la xiriiira 'booqashooyinka maxaabiista iyo iyadoo la raacayo adkeynta uu ku arrimiyo Taliyaha Xabsigu danta daryeelka nabadgelyada awgeed, booqashooyinka maxbuuska dilka ku xukuman waxay ahaan doonaan sida hoos ku xusan oo keli ah.

b) Sarkaalka Caafimaadka ee lagu xusay xarafka 1aad ee qodobka 38aad ee Xeerka, kaas oo ah Sarkaalka Caafimaadka ee Xabsiga, haddii loo baahdo wuxuu ta shi la yeelan karaa, oggolaashaha Taliyaha Xabsiga kaddib, takhtarkii kala ee uu uga baahdo daryeelka Caafimaadka Maxbuuska.

t) Hay'adaha Cadaaladda ka tirsan awoodana u leh booqashada maxbuuska Dilka ku xukuman, iyadoo hawsheeda gudanaysa, waa in ay soo weydiistaa Taliyaha Xabsiga booqashada noocaas ah, lamana oggolaan karo, kaddib markii go'aankii Dilka la oggolaado ee dhawrayo fulitaanka xukunkaas.—

j) Taliyaha Xabsigu wuxuu u oggolaan karaa maxbuuskii ku xukuman Dilka booqasho qareen ee ku xiran shuruudaha soo socda:

I) Booqasho la xiriirta Dacwadda.

II) Qareenka oo soo warsaday booqashada ugu yaraan laba saac ka hor.

III) Booqashaduna waa in ay ahaataa saacadaha Xabsigu shaqaynayo.

x) Caddeymo qoraal ah oo maxbuusku sameeyey

kuwa la xiriira dacwadda maxbuuska oo aan si kale loogu talo gelin haddey tahay wargeysyada ama dad kale Taliyaha Xabsigu uma oggolaan karo qareenka la bixitaanka caddeymaha iyo xususaha haddii aanu ku qancin ulajeeddada.—

kh) Taliyaha Xabsigu wuxuu u oggolaan karaa ma xbuuska Dilka ku xukuman inay soo booqdaan xaaskiisa iyo caruurtiisa qaan gaarka ah iyo Waalidiintiisa haddii ay la socdaan, waxayna booqashooyinkaas ku xiran yihiin shuruudaha soo socda:

b) Maxbuuska ku xukuman Dil lama soo booqan karo toddobaadka ugu horreeya xarigiisa iyo toddobaadka ugu dambeeya ka hor filtaanka Dilka.

t) Laba qof wax ka badan isku mar ma booqan karaan maxbaska.—

j) Muddada 'booqashadu waxay ku eg tahay 20 Daqiiqadood.—

Qodobka 89aad
J I M I C S I

Maxbuus kasta oo dil ku xukuman waxaa xerada uu ku yaal edegga lagu hayo ku qaadanayaa Jimicsi hal saac ah, maalin kasta, haddii sidaa wax ka hor yimaadaa jirin, wuxuuna qaadanayaa jimicsiga isagoo ay ilaalinayaan ciidan ka kooban ugu yaraan seddex xubnood oo midkood yahay Sarkaal xigeen.

Qodobka 90aad
K U T U B

Maxbuuskii ku xukuman dil waxaa loo oggolaanayaa Kutub Diini ah, kuwo Idiyoolojiyadeed iyo kuwo suugaan ah, haddii uu warsado Taliyaha Xabsiga.

Qodobka 91aad
CUNNO GAAR AH HABEENKA KA HORREYSA FULTAANKA DILKA.

Taliyaha Xabsigu wuxuu awood u leeyahay in uu siiyo maxbuuskaas dilka ku xukuman cunno gaar ah oo uu doortay habeenka ka horreysa fulitaanka Dilka.

Qodobka 92aad

D A R D A A R A N

h'untaanka dilka ka hor, wuxuu Taliyaha Xabsigu weyuu sanayaa maxbuuska in uu doonayo in uu dardar-
mo hadduu maxbuusku doono in uu dardarmo, waxaa
ada qorayaa dardarankaas isagoo uu goob joog ka ya
hay Garsoore Maxkamadeed iyo Qareenkiisa waxaana
oo guudnayaa qotka uu khuseeyo. Haddii uu ku jiro da
rdaarankaas wax aan Sharcigu oggoleyn, Taliyaha Xa-
bsigu wuxuu awood u leeyahay in uu ka reebo.

QAYBTA SHAN IYO TOBNAAD

Q U B A N E

Qodobka 93aad

WAAJIBAADKA XUBNaha KA SAARAN XAB/YADA

1. Waxaa ku waajib ah xubnaha Ciidanka oo dhan
in ay u gutaan shaqadooda iyo mas'uuliyaddooda la xi-
riirta Xabsiyada sida uu dhigayo Xeerka Aasaaska Ci-
danka Asluubta iyo Xeer lambar 7 soona baxay 31-12-71,
iyo Xeer Nidaamiyaha ama amarrada joogtada ah, tus-
aalooyinka rasmiga ah, amarrada guud ama gaar ee uu
soo saaro Taliyuhu kuna saabsan maamulka habboon
ee Xabsiyada Jam. Dim. Soomaaliya.

2. Jebintaama ku xad gudubka ka yimaada xubin
Ciidanka ka tirsan ee la xiriirta Xeerka, Xeer Nidaami-
yaha, Amarrada joogtada ama Tusaalooyinka rasmiga
ah, wuxuu ahaanayaa qof galay dembi wuxuuna mutey
sanayaa ciqaab sida sharcigu dhigayo.

Qodobka 94aad

WAAJIBAADKA ILAALINTA MAXAABIISTA

1. Markii loo wadayo maxaabiis xabsiga difaadiisa,
hadday tahay shaqo ama siyaabo kale, Taliyaha Xabsi-
gu ama xubinta kale ee uu wakiishay waxaa ku waajib
ah in uu qaado tallaabo kasta oo looga baahan yahay
daryeelka nabadgelyada.—

2. Tirada maxaabiista iyo Ciidanka ilaalinta isu

kasta ama waqti kasta waxaa lagu caddeynayaa amar-rada joogtada ah, hase ahaatee meeshii uu joogo Ciidan ku filani xubin looma dhiibi karo 5 max'buus haddii mee sha shaqadu ay tahay go'doon, kana baxsan tahay Xabsiga. Marka maxaabiistu ay u shaqayneyso koox wada-jir ah, tirada maxaabiista xubinta kaxayn karto waxaa goyn kara Taliyaha Xabsiga.—

Qodobka 95aad

ABUURISTA SANDUUQA ABAALGUDKA IYO G/AXA

1. Taliyuhu wlxuu abuurayaa Sanduuq lagu maga caabo Sanduuqa Abaalgudka iyo Ganaaxa.

2. Sanduuqa waxaa lagu ridayaa wax allaala wixii lacag ganaax ah iyo wax allaala wixii ka soo baxa alaabo mamnuuc ah oo la gaday, xabsi kasta ha laga qabtee, ganaaxa iyo alaabta mamnuuca ah ee la qabtay oo loo cuskaday Xeerka iyo Xeer nidaamiyaha ama amarrada joogtada ah,—

3. Sanduuqa Abaalgudka iyo ganaaxa waxaa lagu haynayaa Taliska Ciidanka Asluubta iyadoo lagu muujinaayo wax allaale waxa lacag ah ee ku soo dhacay, meesha ay ka yimaadeen, taariikhda lacagta la qabtay wixii Lacag ah ee Laga bixiyay TaLiyuna saddexdii biloodba mar buu u dirayaa nuqul Xisaabta Lacagtaas ah Xabsiyada oo dhan.—

4. Taliyuhu wuxuu awood u leeyahay in uu oggolaado in Sanduuqa looga dhiibo siyaabaha soo socda:

b) In laga kaalmeeyo Xaaska iyo Caruurta Maxbuuska dhintay.—

t) In Abaalgud laga bixiyo lana xiriira tartamo ciyaareed oo dhex mara Maxaabiista.—

j) In Abaalgud laga siiyo maxbuuskii ku muteysta hawl Qaran uu qabtay.

x) In laga kaalmeeyo horumarinta waxbarashada Ciyaaraha, madadaalada, Samafalka dhaqdhaqaaqyada kale ee u habeysan danta maxaabiista ee sharciga ah.

5. Taliyaha oo kaliya ayaa amri kara in Sanduuqa lacag laga bixiyo.—

6. Xabsi kasta Taliyaha ka mas'uulka ah wuxuu qoraal ugu soo gudbinaya Taliyaha, Maxaabiista u qalanta abaalgud iyo meeluhuu qabo in San/qa laga kalmeyo

QAYBTA LIX IYO TOBNAAD GABAGABAYN

Qodobka 96aad
T I R T I R I D

Xeer Nidaamiyaha Xabsiyada lambar 453 oo ka socday Gobollada Waqooyi waa la tirtiray.

Qodobka 97aad
DHAQAN GELID

Xeer Nidaamiyahan wuxuu dhaqan gelayaa taariikhda uu soo saxiixo Madaxweynaha J.D.S. Waxaana lagu soo saarayaa Faafinta Rasmiga ah ee Jamhuuriyada

Muqdisho, 9 Ago. 1984

MADAXWEYNAHA J.D.S.
Maxamed Siyaad Barre

LIFAAQA (B) CUNTADA MAXAABIISTA
CUNTADA MAXAABIISTA WAXAY KA KOOBAN TA-
HAY SIDA HOOS KU TAXAN:

1. Hilloka 200 Garaam 3 Maalmood Todobaadkiiba.
2. Caano 250 Garaam 4 Maalmood Todobaadkiiba
3. Rooti ama Canjeero 56 Garaam Maalintii,
4. Galley ama Mesegga (Haruur) 230 Garaam M/tii,
5. Khudaarta 30 Garaam Maalintii,
6. Shaah 2 Garaam Maalintii,
7. Sonkor 56 Garaam Maalintii,
8. Saliid 30 Garaam Maalintii,
9. Basal 15 Garaam Maalintii,
10. Cusbo 10 Garaam Maalintii,
11. Xaabo 1380 Garaam Maalintii,
12. Bariis/Baasto 140 Garaam Maalintii,
13. Saabuun Dhar 100 Garaam Toddobaadkiiba,
14. Saabuun Qubeys 100 Garaam Todobaadkiiba,

FIIRO GAAR AH:

Gobollada ama Degmooyinka aan laga heli karin
cuntada qaarkeed waxaa loogu beddelayaa cuntada mo
wjuudka ah sida:

1. Hilibka ama Caano waxaa lagu beddeli karaa
Kalluun ama Digir,
2. Rooti waxaa loogu belleli karaa Canjeero ama
Mofo (Kidaar) ama Timir.
3. Khudaarta waa inay ahaato isku jir sida Bocor,
Yaanyo, Basbaas, Kaabaj IWM.

LIFAAQA (T) HUGA IYO GOGOSHA MAXAABIISTA.
HUGA IYO GOGOSHA MAXAABIISTA MAXAY KA
KOOBAN YAHAY SIDATAN:

R A G G A:

1. Shaati 2 xabo sanadkiiba.
2. Surwaal Dheer 2 xabo sanadkiiba,
3. Surwaal Dheer 1 xabo sanadkiiba.
4. Ka'bo Gocmo ah (lugo Baabuur) 2 Pair san/kiiba.

HAWEENKA:

1. Canbuur 2 xabo sanadkiiba.
2. Googorad 2 xabo sanadkiiba,
3. Surwaal Gaaban 1 xabo sanadkiiba.
4. Nigis 2 xabo sanadkiiba.
5. Shanlo 1 Lixdii Biloodba.
6. Shaambo hal Dhalo 3 biloodba.
7. Saliid Timo 5 Garaam Maalintiiba.

GOGOSHA MAXAABIISTA:

1. Dermo 2 xabo sanadkiiba.
2. Busto 2 xa'bo sanadkiiba.
3. Go'yaal (Dhiinsoole) 2 xabo sanadkiiba.

FIIRO GAAR AH.

Meeshii awood Dhaqaale ama maamul asmaxdo
ama Caafimaad dartii loogu baahdo, waxaa derinta loo-
gu beddeli karaa Sariir iyo Joodari.

MAACUUNKA IYO WIXII RAACA:

1. Gaaweeto ama saxan macdan ah 1 sanadkiiba.
2. Koob Biyaha 1 sanadkiiba.
3. Koob Shaahi 1 sanadkiiba.
4. Qaaddo 1 sanadkiiba.

LIFAAQA (X) CUNTO CIQAABEED:
CUNTO CIQAABE D WAXAY KA KOOBAN TAHAY
SIDA HOOS KU XUSAN:

1. Galley ama Meseggo 200 Garaam
2. Bariis ama Baasto 100 Garaam
3. Cusbo 10 Garaam

FIIRO GAAR AH

Cunto Cigaabeedka waxaa la siinayaa Maxbuuska
3 Maalmood oo isku xiga, maalin afraadka waxaa la
siinayaa cunto caadi ah. Ilaa ay ka dhamaato muddada
uu ku xukuman yahay Cigaabta.